
5 **2019_B&W_00318** **Informatienota Preventiemaatregelen Armoede- en
minimabeleid - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Informatienota

Inleiding

Bij de behandeling van de beleidsnota "Herijking Armoede- en minimabeleid gemeente Steenwijkerland 2019 - 2022" in de raadsvergadering van 30 oktober 2018 is de motie "Voorkomen is beter dan genezen" aangenomen. Daarin wordt verzocht om prioriteit te geven aan de uitvoering van preventiemaatregelen en de raad twee weken voor de perspectiefnota 2020 - 2023 te informeren over de voortgang van de preventiemaatregelen. Met deze informatienota wil het college de raad op hoofdlijnen informeren over de stand van zaken van het preventiebeleid.

Kernboodschap

Een belangrijke partner voor de gemeente in de aanpak van preventie is Sociaal Werk De Kop (SWDK). Samen met SWDK werkt de gemeente momenteel aan een preventieaanpak. Daarbij worden ook de ketenpartners armoedebestrijding, zoals vluchtelingenwerk, seniorenplatform, diaconaal platform en de GKB, betrokken.

a. Voorkomen van financiële problemen.

Deze aanpak bestaat uit de volgende elementen:

1. Vroegsignalering van huurachterstanden en bij betalingsachterstanden aan de zorgverzekeraar en energieleverancier. Dit om te voorkomen dat mensen in de schulden raken en te maken krijgen met hoge incassokosten. Onderdeel daarvan is dat we momenteel bezig zijn om een aanpak huurachterstanden Steenwijkerland te implementeren. De opzet van de aanpak is dat als een inwoner een betalingsachterstand heeft van één maand huur er dan sociaal werkers worden ingeschakeld. Deze gaan in gesprek met de inwoner om te kijken of ze iets kunnen doen om die betaling weer op de rit te krijgen. Mocht er sprake zijn van éénvoudige schuldenproblematiek, dan wordt dit opgepakt door SWDK. Indien er sprake is van een meervoudige schuldenproblematiek, dan wordt dit opgepakt door de schuldhulpverleners van de IGSD. De stand van zaken op dit moment is dat er een concept convenant met de woningbouworganisaties ligt. Deze wordt nu getoetst of deze "AVG proof" is. Zodra dit convenant is ondertekend zullen inwoners met een huurachterstand conform de beschreven werkwijze worden benaderd.

Tevens krijgt de IGSD via de zorgverzekeraar Zilveren Kruis een lijst met verzekerden die een betalingsachterstand van twee maanden op de zorgpremie hebben. Indien de aanpak huurachterstanden volledig is geïmplementeerd en naar behoren loopt, is de volgende stap om inwoners met een betalingsachterstand van twee maanden op de zorgpremie op een vergelijkbare wijze te benaderen. Bij een betalingsachterstand bij de energieleverancier komt er een bericht binnen bij de IGSD. Ook daarvan is de bedoeling om deze signalen op termijn te integreren in de beschreven aanpak vroegsignalering.

2. Voorlichting geven aan derden door het organiseren van inloopochtenden met als doel het stimuleren van het gebruik van onze minimaregelingen. Inmiddels organiseert SWDK in de gebiedsteams inloopochtenden voor inwoners waar ze terecht kunnen met hun (financiële) vragen. In de toekomst willen we kijken hoe we beter kunnen aansluiten bij belangrijke life-events als bijvoorbeeld baanverlies en echtscheiding door gerichte communicatie en advies en het inzetten van personen uit dezelfde doelgroep (denk hierbij bijvoorbeeld aan een project voor en door jongeren).

3. Daarnaast vinden wij dat onze inwoners met financiële vragen en problemen vroegtijdig advies en hulp moeten ontvangen, zodat we problematische schulden voorkomen. SWDK kan hierbij een belangrijke rol vervullen bij het aanbieden van laagdrempelig financieel advies en in de begeleiding/coaching van onze inwoners met budgetcursussen. In de toekomst is het de bedoeling dat SWDK workshops en budgetcursussen gaat geven. De gemeente en SWDK zijn hierover in overleg hoe dit kan worden geïmplementeerd in de werkwijze van de maatschappelijk werkers. Daarbij denken we aan het geven van workshops voor 17-jarigen (gericht op wat verandert er als je 18 wordt) en workshops voor jongeren die zelfstandig gaan wonen (op kamers, en dan, hoe ga je om met financiën, budgetkoken e.d.?).

4. Stimuleren samenwerken vrijwilligers. Uitgangspunt is dat de vrijwilligersorganisaties zoveel mogelijk gebruik maken van de mogelijkheden en voorzieningen die er al zijn en dat de vrijwilligersorganisaties samenwerken. Met SWDK die zowel de coördinatie van dit samenwerkingsverband op zich neemt als ook de werving en begeleiding van de vrijwilligers, willen we samen met deze ketenpartners nagaan hoe we de preventie en vroegsignalering nog verder kunnen intensiveren. Vrijwilligers helpen nu al bij het ordenen van de administratie (preventief) en worden ingezet voor (lichte) ondersteuning bij budgetbeheer. Ook spelen de vrijwilligers een belangrijke rol bij de nazorg van inwoners waarvan het budgetbeheer is afgelopen. Dit om te voorkomen dat zij weer terugvallen in hun oude gedrag (preventief).

b. Overige preventiemaatregelen.

Naast de samenwerking met SWDK en de ketenpartners armoedebestrijding zet het college ook in op ander terreinen. Hieronder volgt een korte opsomming van initiatieven die op dit moment lopen.

Taalpunten: Ruim de helft van de debiteuren met een forse betalingsachterstand zoekt veel te laat hulp. Ze denken vaak zelf nog een oplossing te kunnen vinden, hebben taalproblemen of ze schamen zich omdat het ze niet lukt om hun eigen inkomsten en uitgaven te managen. We willen ons preventiebeleid uitbreiden om met een brede aanpak het ontstaan van (problematische) schulden terug te dringen. Daarbij willen we ook nadrukkelijk de verbinding leggen met laaggeletterdheid en laaggecijferdheid. In samenwerking met SWDK is het Taalpunt opgericht. Het Taalpunt is een plek voor iedereen die (beter) wil leren lezen, schrijven of de Nederlandse taal goed wil leren spreken. Het Taalpunt biedt ook hulp bij rekenen en digitale vaardigheden. In de komende jaren wordt ingezet op het verbreden van de aanpak van laaggecijferdheid en het versterken van digitale vaardigheden en het versterken van de preventie: hoe kunnen we voorkomen dat kinderen met te weinig basisvaardigheden de school verlaten (in overleg met onderwijs en kinderopvanginstellingen). Op deze wijze wordt voorkomen dat mensen wegens laaggeletterdheid en laaggecijferdheid in de schulden komen.

Stichting Leergeld: Zo wil het college het aantal kinderen wat in armoede opgroeit terugdringen. Daarvoor zoekt zij de samenwerking met stichting Leergeld, De stichting Leergeld richt zich op het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen, door deze kinderen weer mee te laten doen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Leergeld biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen. Op dit moment wordt samen met de ondersteuner nieuwe stichtingen Leergeld van de Landelijke Vereniging stichtingen Leergeld onderzocht hoe er randvoorwaarden kunnen worden geschapen voor het opzetten van een lokale afdeling Leergeld in Steenwijkerland. Bij de uitwerking hiervan zullen eerdere vragen van de raad worden meegenomen.

Financiële Educatie/Smart met geld: In dit kader is er in maart dit jaar het programma Smart met geld gestart. Smart met geld is een samenwerking tussen stichting MEE en de RSG Tromp Meesters. Smart met geld is een preventieve aanpak om kwetsbare jongeren te leren met geld om te gaan. Hierdoor krijgen ze meer grip op hun uitgaven en helpt het schulden te voorkomen. We zien deze maatregelen van de RSG en MEE als een preventieve investering aan de voorkant, waarbij het doel is het voorkomen dat jongeren vroegtijdig uitvallen en daardoor later eerder met armoedeproblematiek in aanraking zullen komen.

Startpunt Geldzaken Nibud: Financiële problemen geven veel zorgen en zijn vaak onnodig. In veel gevallen ontstaan deze problemen omdat mensen niet altijd een helder beeld hebben van hun financiële situatie en hun beschikbare budget. Vanaf begin 2018 hebben wij ons aangesloten bij het 'Startpunt Geldzaken'. Dit Startpunt biedt via onze website (en ook die van de IGSD) vijf zogenoemde geldplannen aan, waar inwoners, afhankelijk van hun situatie, inzicht kunnen krijgen in hun eigen financiële situatie.

Geldkrant op maat: Dit is een krachtig preventiemiddel voor onze inwoners en wordt uitgegeven in samenwerking met het Nibud. De Geldkrant is een goed medium om op een laagdrempelige, aansprekende en aanmoedigende manier de lezer aan te zetten tot het op orde krijgen en houden van zijn financiële zaken. Om de lezer te laten weten dat er hulp voorhanden is als dat nodig is. Want dat geeft - financiële - rust. In de geldkrant doorloopt de lezer een aantal stappen om zelf grip op geld te krijgen én te houden. Na de zomer worden er met het Nibud nadere afspraken gemaakt of de geldkrant ook in onze gemeente kan worden ingezet.

Pilot Schuldhulpverlening: Na de zomer start er een pilot schuldhulpverlening bij de SWDK. Schuldhulpverleners van de IGSD en SWDK gaan onderzoeken hoe zij samen de dienstverlening aan de inwoner kunnen verbeteren zodat inwoners eerder kunnen worden geholpen bij een (dreigende) schuldsituatie. Schuldhulpverleners van de IGSD gaan samen met de maatschappelijk werkers van SWDK een aantal dagdelen zitting nemen in de gebiedsteams.

Beschermingsbewind: Het college onderzoekt hoe wij de instroom in beschermingsbewind kan verminderen door de inzet van minder zwaardere trajecten zoals budgetbeheer. Daarvoor zijn wij in overleg met onze huisadvocaat om te kijken wat de mogelijkheden zijn.

Consequenties voor de gemeente

De preventiemaatregelen blijven binnen de budgettaire kaders.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

In het najaar van 2019 volgt er een uitgewerkt schuldhulppreventieplan.

Besluit

Besispunt 1

Het college besluit de informatienota vast te stellen en aan de gemeenteraad te verzenden.

Bijlagen

1. Motie Voorkomen is beter dan genezen.pdf

17,

PvdA + CU

MOTIE Voorkomen is beter dan genezen

Voorstel nr. :

Onderwerp: Prioriteit preventie Herijking Armoede- en Minima beleid gemeente Steenwijkerland 2019-2022

De raad van de gemeente Steenwijkerland in vergadering bijeen d.d. 30 oktober 2018

De raad gehoord de beraadslaging, overwegende dat

- Voorkomen beter is dan genezen.
- In de nota staan een aantal hoofdstukken benoemd. Preventie een van de belangrijke onderdelen van deze nota is. Wij zijn van mening dat het allerbelangrijkste is dat burgers niet in de schulden komen en zo voorkomen wordt dat zij gebruik maken van de formele schuldhulpverlening.
- Naar schatting 4,6% en 7,5% van de huishoudens in Nederland kampt met problematische schulden maar geen gebruik maakt van formele schuldhulpverlening.
- Dat alle kinderen gelijke ontwikkelings- en ontplooiingskansen verdienen.

Verzoekt het college

- Prioriteit te geven aan de uitvoering van alle preventie maatregelen die in het beleidsstuk Herijking Armoede- en Minima beleid gemeente Steenwijkerland 2019-2022 vermeld staan.
- De raad 2 weken voor de perspectief nota van ^{20 23} ~~2019-2022~~ te informeren over de ^{VOORSTEL VAN} ~~resultaten~~ ^{van de} uitvoering van de preventie maatregelen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Jeroen Ziel, VVD

Staven Bunt, PvdA

Jantina Drijfhout, CU

Motie is unaniem met 26 stemmen vca aangenomen.
JH